

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.024.04.2020

**Pani
Anna Gąska
Dyrektor
Zespołu Szkół w Modliborzycach**

ul. Ogrodowa 6
23-310 Modliborzyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/20/027 *Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół w Modliborzycach, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego, ul. Ogrodowa 6, 23-310 Modliborzyce (dalej: Zespół, Szkoła, SP)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Gąska, Dyrektor Zespołu Szkół od 1 września 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Wiesław Dyjach, Dyrektor Zespołu do 19 listopada 2018 r. Małgorzata Zakościelna w okresie od 20 listopada 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. jako pełniąca obowiązki Dyrektora Zespołu.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy. 2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2018/2019-2020/2021 (do dnia zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	Mirosław Bortacki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/8/2021 z 5 stycznia 2021 r. Janusz Gosik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/823/2021 z 4 lutego 2021 r. (akta kontroli tom I str. 2-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK, sposób organizacji pracy nauczycieli w Szkole umożliwiał właściwe wykonywanie ich zadań. Liczba zatrudnionych nauczycieli była adekwatna do potrzeb wynikających z realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Wszyscy nauczyciele posiadali wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym i wymagane kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć edukacyjnych. Zgodnie z ramowymi planami nauczania opracowano i realizowano arkusz organizacyjny obowiązujący w roku szkolnym 2019/2020³.
Poprzez ofertę zajęć pozalekcyjnych zapewniono uczniom warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień oraz możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Zapewniono odpowiednią infrastrukturę, wyposażenie oraz materiały dydaktyczne do realizacji podstawy programowej, jednak nie wszyscy nauczyciele mieli zapewniony dostęp do pracowni tematycznych (w szczególności dotyczy to

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rok szkolny 2019/2020 został objęty szczegółowymi badaniami kontrolnymi.

pracowni geograficznej). Wszystkie objęte oględzinami pomieszczenia spełniały normy bezpieczeństwa i higieny pracy. Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały podstaw programowych, programów nauczania oraz czasopism metodycznych. Stwierdzony w toku oględzin brak zabezpieczenia schodów wewnętrznych przed poślizgiem i poręczy przed możliwością zsuwania (nieprawidłowości usunięte w trakcie kontroli NIK) nie miał wpływu na realizację zadań przez nauczycieli. Prawidłowo przeprowadzano kontrole bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły, jednak kopie protokołów kontroli nie były przekazywane organowi prowadzącemu.

W związku z zagrożeniem pandemią COVID-19 przystosowano pomieszczenia Szkoły do zmienionych warunków higieniczno-sanitarnych, zapewniono pracownikom odpowiednie środki ochrony indywidualnej. W Szkole zorganizowano i wdrożono nauczanie zdalne umożliwiające realizację programu nauczania i bezpieczne warunki nauki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy

Opis stanu faktycznego

1.1. W skład Zespołu wchodzi: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Zespole Szkół w Modliborzycach oraz Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół w Modliborzycach. W roku szkolnym 2018/2019 do szkoły uczęszczało 311 uczniów (w 16 oddziałach), a w 2019/2020 - 302 uczniów (w 16 oddziałach).

(akta kontroli tom I str. 6-13)

Wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów Szkoły na tle gminy, powiatu, województwa przedstawiały się następująco w poszczególnych latach szkolnych:

- 2018/2019 – język polski 32 pkt (65%), matematyka 12 pkt (41%), język angielski 35 pkt (59%), gmina odpowiednio 34 pkt (68%), 13 pkt (44%), 35 pkt (59%), powiat odpowiednio 32 pkt (65%), 13 pkt (43%), 32 pkt (55%), województwo odpowiednio 32 pkt (64%), 13 pkt (44%), 33 pkt (56%),
- 2019/2020 – język polski 29 pkt (58%), matematyka 11,4 pkt (38%), język angielski 27 pkt (45%), język rosyjski 15,5 pkt (31%), gmina odpowiednio 29 pkt (58%), 11,4 pkt (38%), 27 pkt (45%), 15,5 pkt (31%), powiat odpowiednio 30,5 pkt (61%), 14,4 pkt (48%), 30,6 pkt (51%), 18 pkt (36%) województwo odpowiednio 30 pkt (60%), 13,8 pkt (46%), 31,2 pkt (52%), 22 pkt (44%).

(akta kontroli tom I str. 6-13)

Statut SP zawiera w szczególności: cele i zadania szkoły, sposoby realizacji zadań, organizację, formy i sposoby świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nauczanie indywidualne, indywidualny tok nauki, zasady indywidualnego programu nauki, organy szkoły i ich kompetencje, organizację nauczania, zasady dokumentowania przebiegu nauczania, wychowania i opieki, organizację wychowania i opieki, zadania i prawa nauczycieli i innych pracowników szkoły, prawa i obowiązki uczniów, warunki bezpiecznego pobytu uczniów w szkole, szczegółowe warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego. W § 57 ust. 2 pkt 10 statutu zapisano, że działalność dydaktyczno-wychowawcza Szkoły w razie

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

konieczności czasowego ograniczenia jej funkcjonowania⁵, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, organizowana może być w formie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w inny sposób realizacji tych zajęć. Statut zawierał elementy wymagane przepisami art. 98 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶.

(akta kontroli tom I str. 14-132)

1.2. Dyrektor Zespołu stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁷ ustaliła (i przekazała nauczycielom drogą elektroniczną) w szczególności: zasady dostępu uczniów i nauczycieli do infrastruktury informatycznej, rodzaj oprogramowania umożliwiający interakcję między uczniami a nauczycielami prowadzącymi zajęcia, rodzaj technologii informacyjno-komunikacyjnych wykorzystywanych przez nauczycieli do realizacji zajęć, zasady rozliczania godzin ponadwymiarowych, źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć, z których uczniowie mogą korzystać, tygodniowy zakres treści nauczania w poszczególnych oddziałach, sposób potwierdzania udziału uczniów w zajęciach oraz sposób i termin usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych, procedury i zasady zapewnienia bezpieczeństwa w Zespole w związku z wystąpieniem COVID-19. Ustaliła też sposób dokumentowania realizacji zadań nauczycieli w okresie zdalnego nauczania poprzez odpowiednie adnotacje w dzienniku.

(akta kontroli tom I str. 133-190)

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że w okresie objętym kontrolą nie było potrzeby modyfikowania programu wychowawczo-profilaktycznego.

(akta kontroli tom II str. 712)

1.3.1. Liczba nauczycieli w SP w roku szkolnym 2019/2020 w stosunku do roku 2018/2019 wzrosła z 23 (22,55 etatu) do 34 (31,82 etatu). Największy wzrost nastąpił w grupie nauczycieli dyplomowanych z 15 (14,55 etatu) do 23 (21,78 etatu), mianowanych z 5 (5 etatów) do 6 (6 etatów), kontraktowych z 3 (3 etaty) do 4 (4 etaty) oraz zatrudniono jednego stażystę (0,77 etatu).

Liczba nauczycieli w SP w roku szkolnym 2020/2021 utrzymała się na poziomie roku 2019/2020, nastąpiły natomiast zmiany w poszczególnych grupach i tak w 2020/2021 liczba nauczycieli dyplomowanych wzrosła o dwóch do 25 (24,32 etatu), mianowanych bez zmian (6), w grupie nauczycieli kontraktowych nastąpiło zmniejszenie o jednego do 3 (2,43 etatu), nie zatrudniano stażysty.

Liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych kształtowała się w następujący sposób:

- w roku szkolnym 2018/2019 – 1 (0,55 etatu) z 23 zatrudnionych w SP (4,3%) – nauczyciel religii 10 z 18 godzin,
- w roku 2019/2020 – 5 (3,05 etatu) z 34 zatrudnionych w SP (14,7%): nauczyciel chemii (8 z 18), fizyki 9 z 18, religii 6 z 18, informatyki (16 z 18) oraz jeden nauczyciel z etatem łączonym 11 z 20 (6 godzin rosyjskiego oraz 5 godzin logopedii),
- w 2020/2021 – 5 (3,22 etatu) z 34 zatrudnionych w SP (14,7%) i tak: nauczyciel muzyki (10 z 18), fizyki (8 z 18), religii (14 z 18), chemii (10 z 18), religii (10 z 18).

Zdaniem Dyrektora Zespołu w Szkole nie występowały braki kadrowe.

(akta kontroli tom I str. 363-367, tom II str. 711)

⁵ Zmiana wprowadzona 14.09.2020 r.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 910, ze zm., dalej Prawo oświatowe.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 493, ze zm.

W okresie objętym kontrolą nie występowały przypadki odejść nauczycieli (np. na emeryturę, świadczenia kompensacyjne, urlopy dla poratowania zdrowia albo zwolnienie z pracy) bezpośrednio związane z pandemią. Od października 2020 r. do stycznia 2021 r. na kwarantannie lub w izolacji domowej w związku z COVID-19 przebywało łącznie 7 nauczycieli. Jak wyjaśniła Dyrektor Zespołu sytuacja ta nie miała wpływu na organizację pracy szkoły.

(akta kontroli tom II str. 440, 519)

1.3.2. Liczba godzin zajęć pozalekcyjnych w SP, wg stanu na 30 września:

z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynosiła w:

- 2018 r. – 39 z tego: logopedia – 20, rewalidacja – 12, korekcyjno-kompensacyjne – 5, terapeutyczne – 2;
- 2019 r. i 2020 r. – 49 z tego logopedia – 20, rewalidacja – 22, korekcyjno-kompensacyjne – 5, terapeutyczne – 2;

z zakresu rozwoju zainteresowań:

- 2018 r. – 21 z tego: do dyspozycji dyrektora – 9, język rosyjski⁸ dodatkowy – 12;
- 2019 r. – 28 z tego do dyspozycji dyrektora – 18, język rosyjski dodatkowy – 10;
- 2020 r. – 20 z tego do dyspozycji dyrektora – 17, język rosyjski dodatkowy – 3.

(akta kontroli tom I str. 362,363, tom II str. 440)

Spośród nauczycieli zatrudnionych w Zespole w poszczególnych latach niektórzy pracowali w innych szkołach z uwagi na brak pełnego pensum. Wg stanu na 30 września w roku szkolnym:

- 2018/2019 – jeden nauczyciel - 10 z 18 godzin religii,
- 2019/2020 – pięciu nauczycieli: chemii (8 z 18), fizyki (9 z 18), religii (6 z 18), informatyki (16 z 18) oraz jeden nauczyciel - 11 z 20⁹ (6 godzin rosyjskiego oraz 5 godzin logopedii),
- 2020/2021 – pięciu nauczycieli: muzyki (10 z 18), fizyki (8 z 18), religii (14 z 18), chemii (10 z 18), religii (10 z 18).

(akta kontroli tom II str. 395-397, 711)

Liczba godzin ponadwymiarowych planowanych (Dział 801 – Oświata i wychowanie) najwięcej wynosiła w miesiącu wrześniu – 124. W październiku było to – 116, listopadzie – 87, grudniu – 74.

Konieczność zaplanowania godzin ponadwymiarowych wynikała z długotrwałej absencji dwojga nauczycieli (urlop macierzyński, absencja chorobowa). W SP nie wystąpiła sytuacja zwiększonej liczby doraźnych zastępstw w związku z sytuacją epidemiczną w kraju, tj. od 25 marca 2020 r.

(akta kontroli tom II str. 397)

Jak wskazała Dyrektor Zespołu w roku szkolnym 2020/2021 nie wystąpiły sytuacje zwiększonych trudności z pozyskaniem odpowiedniej liczby wykwalifikowanych nauczycieli.

Dyrektor Zespołu wskazała, że w związku z tym, że do 2019 r. w Zespole funkcjonowało gimnazjum, w SP nie ma obecnie braków kadrowych nauczycieli i nie było potrzeby prowadzenia rekrutacji.

(akta kontroli tom II str. 440-445)

Przewidziana w ramowym planie nauczania liczba godzin lekcyjnych SP była niewystarczająca do zapewnienia nauczycielom pracy w pełnym wymiarze godzin. Nauczyciele prowadzili zajęcia w funkcjonującym w ramach Zespołu Liceum

⁸ Język rosyjski – godziny dodatkowo przyznane przez organ prowadzący.

⁹ Etat łączony jako logopeda 5 z 22 godzin oraz nauczyciel języka rosyjskiego 6 z 18 godzin.

Ogólnokształcącym¹⁰, a w roku szkolnym 2018/2019 również w Gimnazjum oraz w innych szkołach.

(akta kontroli tom I str. 368-393, tom II str. 440, 637-697)

Tygodniowa liczba wszystkich godzin nauczycieli zatrudnionych w Zespole i uczących w SP, według arkusza organizacyjnego na dzień 30 września, każdego z lat objętych kontrolą wynosiła w: 2018 r. – 812,5, w tym 642,5 godzin przewidziano do realizacji w SP, 102 godziny w LO i 68 godzin w Gimnazjum; w 2019 r. – 770,5 godzin, w tym 695,5 w SP, 75 w LO; w 2020 r. – 723,5 godzin, w tym w SP – 645,5, w LO – 78.

(akta kontroli tom I str. 362)

Na podstawie analizy akt siedmiu nauczycieli, uczących w SP w roku szkolnym (2020/2021) oraz arkusza organizacyjnego szkoły i planu lekcji, ustalono, że nauczyciele objęci badaniem posiadali kwalifikacje wymagane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli¹¹ oraz prawidłowo powierzono im prowadzenie zajęć. Nie wystąpiły w SP przypadki przydziału zajęć nauczycielowi bez kwalifikacji wymaganych do ich prowadzenia.

(akta kontroli tom I str. 368-393, tom II str. 637-697)

Przydzielona poszczególnym nauczycielom liczba godzin ponadwymiarowych nie przekraczała ½ tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

(akta kontroli tom I str. 364-366)

W okresie objętym kontrolą zorganizowano zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów (kółka zainteresowań), na które Dyrektor przeznaczyła godziny do dyspozycji dyrektora, o których mowa w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 28 marca 2017 r.¹² i z dnia 3 kwietnia 2019 r.¹³ (§ 2 ust. 1 pkt 4a). Realizowano zajęcia rozwijające zainteresowania z: matematyki, języka polskiego, historii, w-f, biologii, informatyki, języka angielskiego. Za zrealizowane zajęcia pozalekcyjne związane z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej w latach 2018-2020 nauczyciele otrzymali wynagrodzenie w łącznej wysokości 146 245 zł.

(akta kontroli tom I str. 362-366, tom II str. 521-523)

1.4. Arkusze organizacyjne SP zawierały tygodniowy wymiar obowiązkowych godzin zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą zgodny z określonym w ww. rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

Przeprowadzone badanie¹⁴ wykazało, że w roku 2019/2020 liczba godzin zaplanowana w arkuszu organizacyjnym szkoły, planie nauczania i tygodniowym rozkładzie zajęć była zgodna z określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Objęci analizą nauczyciele mieli zaplanowane zajęcia

¹⁰ Dalej: LO.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289.

¹² Dz. U. poz. 703 (uchylono z dniem 1 września 2019 r.).

¹³ Dz. U. poz. 639, ze zm.

¹⁴ Analiza dokumentacji siedmiu nauczycieli realizujących zajęcia w roku 2019/2020: nauczyciel nr 1 – edukacja wczesnoszkolna w klasie IIa – 596 godzin, nauczyciel nr 2 – matematyka odpowiednio w klasach Vb (136), VIa (136), VIb (135), VIc (137), VIIb (139) – łącznie – 683 godzin, nauczyciel nr 3 – język polski w klasie VIc – 172 godzin, nauczyciel nr 4 - biologia w klasach Va (36), Vb (34), VIa (31), VIb (35), VIc (37) VIIa (71), VIIb (65), VIIIa (35), VIIIb (34) – łącznie 378 godzin, nauczyciel nr 5 – język rosyjski w klasach VIa (69), VIb (67), VIIa (67), VIIb (67), VIIIa (68), VIIIb (65) – łącznie 403 godzin, nauczyciel nr 6 – wychowanie fizyczne w klasach Ia (99), VIa (133) – łącznie 232 godzin, nauczyciel nr 7 – fizyka w klasach VIIa (66), VIIb (69), VIIIa (67), VIIIb (68) – 270 godzin.

dydaktyczno-wychowawcze w ciągu pięciu dni tygodnia. Jak wynika ze sprawozdań z nadzoru pedagogicznego, w latach 2018/2019 i 2019/2020 zaplanowane treści podstawy programowej zostały zrealizowane.

(akta kontroli tom II str. 398, 492-500, 649-672)

Czas pracy nauczycieli (wynikający z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela¹⁵) realizujących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone w ramach pensum był potwierdzany zapisami w dziennikach lekcyjnych, dziennikach zajęć świetlicowych oraz dziennikach zajęć innych (np. logopedycznych).

Dyrektor Zespołu weryfikowała ww. czas pracy, w szczególności poprzez analizę zapisów w dziennikach lekcyjnych. Na próbie ośmiu dzienników stwierdzono, że wszystkie zawierały informacje o wynikach weryfikacji. Wyniki kontroli były podawane indywidualnie każdemu nauczycielowi (w sytuacji uchybień w zapisach) i na zebraniach rady pedagogicznej w informacji z nadzoru dyrektora szkoły na koniec każdego semestru.

W ramach wynagrodzenia zasadniczego nauczycielom przydzielano prace stałe, tj. prace w zespołach przedmiotowych, zespołach wychowawczych, komisjach (statutu, rekrutacji, promocji szkoły, itp.) oraz obowiązki opiekunów sal lekcyjnych, a także zajęcia pozalekcyjne, w tym w ramach kół zainteresowań.

(akta kontroli tom II str. 536-538, 554-636)

Obowiązkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w roku 2019/2020 były organizowane w oparciu o dwa obowiązujące rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, tj. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Na podstawie przeprowadzonego badania ustalono, że arkusz organizacyjny na rok szkolny 2019/2020, obowiązujące w kontrolowanym okresie plany lekcji i dzienniki lekcyjne zawierały prawidłowy tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą w klasach SP.

(akta kontroli tom II str. 398, 536-538, 554-636, 649-672)

a) W dniach 11 – 13 marca 2020 r. zajęcia w szkole nie odbywały się. W związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 od dnia 11.03.2020 r., po uzyskaniu zgody organu prowadzącego oraz organu nadzorującego, wszystkie zajęcia zostały zawieszane. Na terenie szkoły nie przebywali uczniowie. Pełniony był w tym czasie dyżur przez dyrektora, sekretarkę, pracownika niepedagogicznego.

(akta kontroli tom II str. 536)

b) W pierwszych dniach zawieszenia zajęć prowadzone były czynności przygotowujące uczniów, nauczycieli i rodziców do pracy zdalnej. Kompletowane były adresy mailowe uczniów i rodziców, analizowane były sposoby komunikacji z uczniami, prowadzenia zajęć, określane komunikatory. W okresie zawieszenia zajęć do 25 marca 2020 r. na stronie szkoły były publikowane materiały do pracy w domu dla uczniów poszczególnych klas. Były to materiały do powtórek, utrwalania opracowanego wcześniej materiału. Nauczyciele świetlicy szkolnej publikowali materiały dla uczniów, mające ich zachęcić do samodzielnej pracy, pedagog zamieszczał informacje dla uczniów i rodziców na temat „zdrowego” spędzania czasu, wskazówki, jak wykorzystać czas pozostania w domu na wzmocnienie więzi

¹⁵ Dz.U. z 2019 poz. 2215, ze zm., dalej: Karta Nauczyciela.

z dzieckiem. Nauczyciele zajęć logopedii, rewalidacji, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych przesyłali materiały uczniom na konta mailowe.

(akta kontroli tom II str. 536-538)

c) Dyrektor wyjaśniła, że Szkoła nie była przygotowana do nauki zdalnej. Nie posiadała dziennika elektronicznego. Nauczyciele i uczniowie nie znali aplikacji do pracy zdalnej takich jak: MS Teams, Discord, Classroom. Z tego powodu istniała duża dowolność kontaktu z uczniami. W związku z powyższym nie było innej możliwości weryfikacji pracy, jak oświadczenia nauczycieli na temat: „Czy i jakie strony internetowe wykorzystują w nauce zdalnej? Czy używają, a jeśli tak, to jakich środków komunikacji elektronicznej? Czy realizują podstawę programową w klasie? Czy oceniają prace uczniów i w jaki sposób? Czy zapewniają każdemu uczniowi możliwość konsultacji i jak?”

Na koniec semestru nauczyciele wypełniali formularz o realizacji podstawy programowej w każdej klasie. Odpowiadali w nim na pytania związane z liczbą zrealizowanych godzin, zrealizowaniem podstawy programowej, osiągnięciach i trudnościach w realizacji podstawy programowej w każdej klasie.

Przeprowadzone zajęcia nauczyciele potwierdzili wpisem do dziennika pod koniec maja 2020 r., po zmniejszeniu się zagrożenia epidemicznego (do tego czasu prowadzili dokumentację we własnym zakresie). Lekcje zdalne nie odbywały się w trybie on-line, więc nie można określić czasu na realizację danej lekcji.

W pierwszym półroczu roku szkolnego 2020/2021, po wprowadzeniu dziennika elektronicznego i przeszkoleniu nauczycieli oraz uczniów wszystkie zajęcia były prowadzone w aplikacji MS Teams, a tematy i frekwencja wpisywane były na bieżąco do dziennika. Regularnie były prowadzone kontrole dziennika, sporządzano wydruki braków w zapisach tematów i frekwencji. O uchybieniach informowani byli indywidualnie nauczyciele poprzez dziennik elektroniczny. Odbywały się obserwacje zajęć. Do dnia 20 stycznia 2021 r. przeprowadzono 17 obserwacji lekcji. W Szkole prowadzone były rejestry kontroli oraz obserwacji dzienników.

(akta kontroli tom II str. 441, 442, 510-518, 536-538)

d) W okresie 25.03.2020 r. – 26.06.2020 r. na stronie szkoły była zakładka „NAUKA ZDALNA”, na której nauczyciele zamieszczali materiały dla każdej klasy podzielone na kolejne jednostki lekcyjne. Uczniowie kontaktowali się z nauczycielami mailowo. Większość prac uczniowskich była odsyłana również drogą mailową. Część lekcji była prowadzona z wykorzystaniem aplikacji Skype, Messenger, Classroom. Materiały do zajęć logopedii, rewalidacji, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych nauczyciele przesyłali indywidualnie na konta mailowe rodziców, telefonicznie, w wyjątkowej sytuacji przesyłali pocztą (jedna rodzina – dwoje uczniów). Byli też w kontakcie telefonicznym z rodzicami uczniów.

W pierwszym półroczu roku szkolnego 2020/2021 wszystkie zdalne zajęcia były prowadzone na platformie MS Teams. Lekcje były skrócone do 30 minut. Wszystkie zajęcia rozpoczynały się o pełnych godzinach, tak aby uczniowie mogli odpocząć między lekcjami.

(akta kontroli tom II str. 441, 442)

e) Jak podała Dyrektor Zespołu w roku szkolnym 2019/2020 każdy uczeń wiedział, jaki materiał obowiązuje na danej lekcji, jakie powinien wykonać ćwiczenia. W przypadku pytań uczeń pisał lub dzwonił bezpośrednio do nauczyciela, przesyłał nauczycielowi wykonane prace. Z dwoma uczniami, którzy nie potrafili korzystać z poczty internetowej utrzymywano kontakt telefoniczny.

W roku szkolnym 2020/2021 wszyscy uczniowie brali udział w zajęciach zdalnych. Poprzez aplikację MS Teams prowadzone były zajęcia z całą klasą, jak również zajęcia specjalistyczne. Dyrektor wyjaśniła też, że frekwencja była porównywalna do frekwencji na zajęciach stacjonarnych.

(akta kontroli tom II str. 442)

f) W roku szkolnym 2019/2020 nauczyciele pracowali wykorzystując następujące platformy i programy: najczęściej Skype i Messenger, Classroom, e-podręczniki, YouTube, www.docwiczenia.pl, www.nowaera.pl/naukazdalna, www.gov.pl/web/zdalnelekcje, Worldwall.net. Wszyscy korzystali ze strony internetowej Szkoły. W roku szkolnym 2020/2021 wszyscy pracowali na MS Teams, wykorzystywali również inne dostępne platformy.

(akta kontroli tom II str. 442)

g) Odnośnie trudności w roku szkolnym 2019/2020 Dyrektor Zespołu wskazała:

- brak opracowanych sposobów komunikacji między szkołą a uczniami, innej niż telefonicznie lub pocztą,
- nie wszyscy uczniowie mieli dostęp do Internetu,
- nie każdy uczeń miał własny komputer lub tablet,
- nie wszyscy uczniowie potrafili korzystać z poczty elektronicznej,
- przestarzały sprzęt i brak odpowiedniego oprogramowania wśród części uczniów i nauczycieli,
- brak umiejętności posługiwania się komunikatorami przez uczniów i nauczycieli.

W związku z powyższymi trudnościami w roku szkolnym 2020/2021:

- określono sposoby prowadzenia zajęć zdalnych przy użyciu aplikacji MS Teams, w czasie 30 minut, praca domowa zadawana była podczas zajęć on-line i zapisywana w dzienniku elektronicznym,
- został doprowadzony Internet do wszystkich sal lekcyjnych,
- uczniowie są przygotowani do pracy zdalnej,
- zostało podpisane porozumienie z Województwem Lubelskim w ramach projektu „Przyjazna szkoła zdalna” do bezpłatnego korzystania z pakietu Office 365 i usługi MS Teams; została podpisana umowa na korzystanie z dziennika elektronicznego; szkoła pozyskała 16 laptopów, 50 zestawów multimedialnych (składających się z tabletu, klawiatury wraz z oprogramowaniem i akcesoriami) wypożyczanych uczniom i nauczycielom na czas nauki zdalnej, 10 komputerów stacjonarnych, 6 dotykowych monitorów interaktywnych 65”,
- zostało przeprowadzone szkolenie dla nauczycieli z obsługi MS Teams, następnie wychowawcy i nauczyciel informatyki przeszkolili uczniów w zakresie obsługi tego programu.

(akta kontroli tom II str. 442,443)

h) Na podstawie § 10c ust. 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 - 30 (z 34) nauczycieli SP skorzystało z rządowego programu wsparcia i otrzymało łączne dofinansowanie w kwocie 14 998,98 zł na zakup sprzętu lub oprogramowania, przydatnych w prowadzeniu zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć.

(akta kontroli tom II str. 710)

W roku szkolnym 2019/2020 w marcu nie zrealizowano 278 godzin lekcyjnych (12,2%) z 2 287 przypadających do realizacji w tym miesiącu, w okresie kwiecień-czerwiec wszystkie zajęcia zostały zrealizowane.

W roku szkolnym 2020/2021 w miesiącach od września do grudnia nie zrealizowano łącznie 109 godzin z 9 790 przypadających do realizacji w tym okresie (1,1%), z tego: we wrześniu nie zrealizowano 8 godzin z 2 186 (0,4%), w październiku 5 z 2 127 (0,2%), w listopadzie 51 z 3 770 (1,4%), w grudniu 45 z 1 707 (2,6%).

(akta kontroli tom I str. 354)

1.5.1. Dyrektor Zespołu podała, że obok zajęć dydaktycznych z uczniami, nauczyciele mają obowiązki wynikające ze specyfiki nauczanego przedmiotu, do których należą m.in: sprawdzanie zeszytów, kartkówki i prac klasowych, zebrania i spotkania z rodzicami, udział w zebraniach rady pedagogicznej i wewnątrzszkolnym doskonaleniu, samokształcenie, przygotowywanie się do zajęć, praca w zespołach przedmiotowych i zadaniowych. Wszystkie te czynności traktowane były jako realizacja 40-godzinnego czasu pracy nauczycieli.

Monitorowanie obciążenia pracą nauczycieli odbywało się na podstawie sprawozdań zespołów przedmiotowych, sprawozdań z realizacji podstawy programowej, corocznej informacji o działaniach towarzyszących o charakterze edukacyjnym przygotowywanych przez nauczycieli na koniec roku szkolnego. Właściwe przygotowanie do zajęć, wypełnianie bieżących obowiązków, w tym praca w domu, praca z uczniami skutkowały prawidłową realizacją zadań Szkoły.

(akta kontroli tom II str. 524-532, 538)

W latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 (do 31.01.2021 r.) wszyscy nauczyciele podnosili swoją wiedzę ogólną i zawodową, uczestnicząc w różnych formach doskonalenia zawodowego. W roku szkolnym 2018/2019 – tylko 8 z 23 nauczycieli (34,8%) uczestniczyło w szkoleniach.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że w roku szkolnym 2018/2019 na terenie szkoły nie było organizowane żadne szkolenie. Był to czas kiedy w szkole zmieniała się dyrekcja w trakcie roku szkolnego. Część nauczycieli nie zdecydowała się na indywidualne szkolenia w odległych ośrodkach, do których trzeba dojechać ok. 75 kilometrów. Obecnie podjęto działania, mające za zadanie zapewnienie szkoleń wszystkim nauczycielom i taka sytuacja nie będzie miała miejsca.

(akta kontroli tom I str. 355-361, 712)

Analiza akt osobowych próby nauczycieli (pięciu) wykazała, że w okresie objętym kontrolą: dwóch nauczycieli ukończyło studia podyplomowe (neurologopedia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej - 31.10.2020 r., studia podyplomowe – technika na Uczelni Nauk Społecznych w Łodzi, data ukończenia 29.06.2019 r.) jeden nauczyciel - kurs trenera drugiej klasy (pływanie) organizowany przez Polską Akademię Kultury i Sportu w Gdańsku, ukończony 29.07.2019 r. Ponadto w każdym roku szkolnym nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach, m.in. z zakresu ochrony danych osobowych, obsługi MS Teams, procedur postępowania w przypadku przemocy i agresji wśród uczniów.

(akta kontroli tom I str. 355-361)

Wysokość środków finansowych przewidzianych w budżecie Zespołu na dofinansowanie doskonalenia zawodowego wynosiła: 6,6 tys. zł w 2018 r., 8 tys. zł w 2019 r., 8 tys. zł w 2020 r. oraz 8,5 tys. zł w 2021 r. Zgodnie z rozliczeniem przyznanych środków finansowych oraz sprawozdaniami z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej i jednostki samorządu terytorialnego Rb-28S¹⁶ na doszkolenie nauczycieli: w 2018 r. nie wydatkowano środków, w 2019 r. - 4,8 tys. zł (60%) oraz w 2020 r. - 1,9 tys. zł (23,8%).

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że rok 2020 był rokiem, w którym rozpoczęła się pandemia Covid-19. Wszystkie szkolenia zaplanowane na okres marzec – czerwiec nie odbyły się ze względu na panującą sytuację. W I półroczu roku szkolnego 2020/2021 odbyło się jedno szkolenie dla nauczycieli i są już zaplanowane dalsze związane z organizacją procesu nauczania i wychowania, organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Kolejne odbędzie się 23.02.2021 r.

(akta kontroli tom I str. 191-214, tom II str. 443, 444, 712)

¹⁶ Dalej: *sprawozdanie RB-28S*.

1.6. Dyrektor Zespołu podała, że na początku roku szkolnego nauczyciele opracowują kalendarz imprez i uroczystości szkolnych. Każdy nauczyciel określa w jakiej uroczystości, akademii, wystawie, konkursie będzie brał udział. Przy przyznawaniu dodatku motywacyjnego, nagrody dyrektora brany był pod uwagę stopień zaangażowania nauczyciela w organizację dodatkowych zadań, innych niż te które wynikają z realizacji pensum. Nauczyciele mieli przydzielone dyżury na przerwach międzylekcyjnych proporcjonalnie do liczby prowadzonych zajęć. Na imprezach szkolnych ustalone były dyżury nauczycielskie. Nauczyciele nie mieli obowiązku pozostawania poza godzinami pracy i poza czynnościami wynikającymi z roku szkolnego.

(akta kontroli tom II str. 538)

W SP koła rozwijające zainteresowania były prowadzone w ramach godzin do dyspozycji dyrektora, ich liczba wynika bezpośrednio z ramowych planów nauczania. W roku szkolnym 2018/2019 było to 9 godzin tygodniowo, 2019/2020 – 18 godzin, 2020/2021 – 17 godzin tygodniowo. W szkole nie były prowadzone zajęcia wyrównawcze. Jak wyjaśniła Dyrektor Zespołu nauczyciele z własnej inicjatywy przygotowują uczniów do olimpiad i konkursów. Praca ta nie jest ewidencjonowana, informacje o niej są zawarte w sprawozdaniach zespołów nauczycielskich oraz potwierdzone wynikami i osiągnięciami poszczególnych uczniów.

(akta kontroli tom I str. 362, 363, tom II 538)

Dyrektor wyjaśniła, że w Szkole czas pracy nauczycieli poświęcony na zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym nie jest ewidencjonowany, gdyż dyrektor nie ma takich uprawnień zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 5 lipca 2005 r. (III SA/Kr 335/05). Ewidencjonowany jest czas poświęcany na zajęcia dydaktyczne w szkole. Zgodnie z art. 42 Karty Nauczyciela wykonywanie przez nauczyciela niektórych obowiązków odnotowywane jest w odpowiednich dziennikach, to znaczy że ustawodawca uważa za zbędną ewidencję czasu pracy wymienionego w art. 42 ust. 2 pkt 3 Karty Nauczyciela.

(akta kontroli tom II str. 537, 538)

1.7. W trakcie oględzin przeprowadzonych w ramach niniejszej kontroli NIK stwierdzono m.in., że budynek Zespołu znajduje się na ogrodzonej działce, na której mieści się również boisko, bieżnia, parking. Na teren parkingu prowadzi przesuwana brama wjazdowa, wejście dla dzieci zabezpieczono przed bezpośrednim wyjściem na ulicę. Nawierzchnia dróg, przejść, chodników i boiska była równa. Teren Zespołu – oświetlony. Stopnie schodów w klatkach schodowych wykonano z materiałów, które nie zapewniały dobrej przyczepności (lastryko), balustrady nie były zabezpieczone przed ewentualnym zsuwaniem się po nich. W trakcie kontroli NIK ww. nieprawidłowości usunięto.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

Rozwiązania służące poprawieniu dostępności budynku dla osób niepełnosprawnych objęły: zapewnienie bezstopniowego wejścia do budynku oraz bezstopniowe ciągi komunikacyjnej na parterze. Brak było jednak odpowiednio dostosowanej toalety. Budynek nie został wyposażony w dźwig osobowy lub inne urządzenie techniczne umożliwiające osobom niepełnosprawnym dostęp do pomieszczeń położonych na piętrze.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że wśród nauczycieli i personelu szkolnego nie było osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli tom II str. 713)

Pracownie przedmiotowe były wyposażone w pomoce dydaktyczne i przedmioty pomocne przy realizacji podstawy programowej, tj. m.in.: projektory multimedialne, komputery z dostępem do Internetu, głośniki, odtwarzacze CD, pomoce dydaktyczne potrzebne do zajęć, monitory interaktywne 65”.

Zajęcia z wychowania fizycznego realizowane były w sali gimnastycznej na parterze. Na zewnątrz budynku zapewniono możliwość korzystania z miejsc rekreacyjno-sportowych, takich jak boisko wielofunkcyjne, bieżnie sportowe.

Zajęcia wymagające wykorzystania komputerów odbywały się w dwóch pracowniach komputerowych. Liczba stanowisk komputerowych posiadających dostęp do Internetu umożliwia pracę każdemu uczniowi SP na odrębnym komputerze¹⁷.

W salach komputerowych, pracowniach: fizycznej oraz chemicznej wywieszono instrukcje bezpiecznej pracy ze sprzętem i wyposażeniem pracowni. Przy boisku i bieżni oraz przed wejściem do sali gimnastycznej zawieszono regulaminy korzystania z tych obiektów.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

Analiza rozkładów zajęć (tygodniowych planów lekcji) oddziałów SP w roku szkolnym 2020/2021 wykazała, że większość zajęć odbywała się w pracowniach przedmiotowych. Zajęcia z języków obcych, matematyki oraz przyrody¹⁸ w klasach IV odbywały się w salach lekcyjnych przypisanych do klas, a nie pracowniach tematycznych, nauczyciele korzystali z przenośnych magnetofonów lub komputerów mieszczących się w klasach, a potrzebne pomoce przynosili. Dwie z czterech godzin zajęć z geografii (w przypadku klas VIIA, VIIB) nie odbywały się w pracowni geograficznej.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że w szkole nie ma sal lekcyjnych przeznaczonych tylko do nauki języków obcych, przyrody, matematyki. Każda sala lekcyjna jest wyposażona w komputer z dostępem do Internetu. W klasach są zamontowane projektory, monitory dotykowe, tablice interaktywne, więc podczas lekcji nauczyciele wykorzystują możliwości jakie daje sprzęt komputerowy zamontowany w salach. Dodatkowo nauczyciele i uczniowie mogą korzystać z tabletów. Istnieje możliwość, aby każdy uczeń podczas lekcji miał do dyspozycji tablet. Uczniowie mają sale gdzie odbywają się lekcje przypisane do swojej klasy. Nauczyciele języków obcych przynoszą dodatkowo na lekcje odtwarzacze płyt CD, nauczyciele matematyki i przyrody przynoszą dodatkowo pomoce na lekcje, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

(akta kontroli tom II str. 399-411, 698-701, 712-714)

Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały: 1) podstaw programowych obowiązujących dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego; 2) programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania; 3) czasopism metodycznych związanych z nauczaniem przedmiotami i prowadzonymi zajęciami – tj. zasobów przewidzianych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania¹⁹.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

1.8. Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że na początku roku szkolnego nauczyciele zgłaszali potrzebę zakupu brakujących pomocy dydaktycznych, które były nabywane w miarę posiadanych środków finansowych. W związku z pandemią COVID-19 sytuacja nie uległa zmianie.

(akta kontroli tom I str. 288-296, tom II str. 436)

¹⁷ W salach zapewniono odpowiednią liczbę stanowisk komputerowych: w sali nr 7 – 17, nr 8 – 10 (dane bez stanowisk dla nauczycieli), maksymalna liczba uczniów w oddziale nie przekraczała 24.

¹⁸ W Szkole Podstawowej nie ma pracowni języków obcych, matematyki oraz przyrody.

¹⁹ Dz. U. z 2011 r. Nr 6 poz. 23.

a) Personel pedagogiczny miał możliwość przechowywania materiałów niezbędnych do realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego w zamykanych na klucz szafach znajdujących się w pokoju nauczycielskim.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

b) Nauczyciele mieli dostęp do rzutników, drukarek, skanerów i kserokopiarek stacjonarnych, dostępnych w pokoju nauczycielskim i w pracowniach informatycznych. Kserokopiarki były też dostępne w pokoju nauczycielskim oraz sekretariacie. Szkoła zapewniała nauczycielom papier do drukarek i kserokopiarek oraz inne artykuły biurowe.

(akta kontroli tom I str. 288-296, tom II str. 399-411)

c) W salach lekcyjnych, w pokoju nauczycielskim, sali logopedycznej, świetlicy szkolnej, pokoju dla nauczycieli wychowania fizycznego był zapewniony dostęp do Internetu, sprzętu komputerowego umożliwiającego zdalne nauczanie. Nauczyciele mieli pełny dostęp do pomieszczeń szkolnych, mogli z nich korzystać w czasie pracy szkoły od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

Do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK (18.02.2021 r.) Szkoła nie była podłączona do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE). Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że w szkole została wykonana sieć informatyczna, a samo podłączenie nastąpi w lutym 2021 r.

(akta kontroli tom II str. 367)

Na komputerach zainstalowano oprogramowanie przydatne do nauczania, np.: pakiety programów biurowych, platformy do zdalnej pracy zespołowej (MS Teams), GIMP.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

d) Nauczyciele mieli możliwość skanowania i drukowania materiałów niezbędnych do realizacji ich zadań w pracy. Mieli też dostęp do materiałów niezbędnych do wykonywania czynności wchodzących w zakres ich obowiązków. Podczas corocznych posiedzeń Rady Pedagogicznej byli informowani o możliwości korzystania z materiałów biurowych, elementów dekoracyjnych, sprzętu komputerowego.

(akta kontroli tom I str. 288-296, tom II str. 399-411, 436)

e) Zespół nie dokonywał zakupu podręczników dla nauczycieli. W bibliotece znajdował się jeden komplet podręczników przekazany przez wydawnictwo. Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że podręczniki wykorzystywane do realizacji podstawy programowej nauczyciele otrzymywali bezpłatnie od wydawnictw, w związku z czym nie było potrzeby ich dodatkowego zakupu przez szkołę, a dodatkowo jeden komplet podręczników był w bibliotece.

(akta kontroli tom II str. 399-411, 713)

f) W trakcie oględzin stwierdzono, że w pokoju nauczycielskim wyodrębniona została część pomieszczenia – z szafami, blatem, czajnikiem – przeznaczona na przygotowanie lub spożycie posiłku), jednak nie było dostępu do bieżącej wody (w pomieszczeniu znajdował się pojemnik z wodą). Naprzeciwko pokoju nauczycielskiego znajdowała się łazienka. Nauczycielom zapewniono możliwość korzystania ze stołówki szkolnej.

Sanitariaty, odrębne dla mężczyzn i kobiet, umiejscowione były na każdej kondygnacji, przy czym do wyłącznego użytku przez personel zostały przeznaczone pomieszczenia na parterze oraz na piętrze. Przy szatniach przy sali gimnastycznej

znajdowały się toalety. Wszystkie pomieszczenia były czyste a urządzenia sanitarne sprawne, zapewniono dostęp ciepłej i zimnej wody oraz środki higieniczne.

Przy biurkach wykorzystywanych przez nauczycieli znajdowały się drewniane krzesła, z sal usunięto krzesła z miękkimi oparciami i siedziskami, z których korzystali wcześniej nauczyciele z uwagi na zalecenia związane z koniecznością przeciwdziałania pandemii COVID-19 (zapewnieniem możliwości odpowiedniej dezynfekcji siedzisk).

W związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 pracownicy zostali wyposażeni w środki ochrony osobistej, tj. maseczki ochronne, rękawiczki, płyny do dezynfekcji, które wydawano pracownikom zgodnie z zapotrzebowaniem. Przy wejściu do szkoły umieszczono numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych, informację o obowiązku dezynfekowania rąk, środek dezynfekujący oraz instrukcję jego użycia, rękawiczki. Płyn do dezynfekcji zamieszczono również w dozownikach w ciągach komunikacyjnych na parterze i na piętrach oraz we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych. W miejscach tych wywieszono również instrukcje prawidłowego użycia środka. We wszystkich pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniono mydło w płynie oraz wywieszono plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk.

(akta kontroli tom II str. 399-411)

1.9. W dniu 30 września 2019 r. Szkoła posiadała 4 laptopy dla nauczycieli. Od marca 2020 r. Szkoła pozyskała dodatkowo: 50 zestawów multimedialnych (tablet z klawiaturą wraz z oprogramowaniem i akcesoriami) oraz 16 laptopów.

Nauczanie zdalne w okresie od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego nauczyciele prowadzili z domu. Od 26 października 2020 r. dziewięciu nauczycieli realizowało nauczanie zdalne w Szkole korzystając z laptopów szkolnych, 25 – w domu. Dwóch (z 34) nauczycieli korzystało z laptopów i tabletów wypożyczonych ze Szkoły. Dyrektor podała, że nauczyciele nie zgłaszali problemów z Internetem. Szkoła nie zapewniła nauczycielom dostępu do Internetu w domu, ale umożliwiono nauczanie zdalne ze Szkoły. Na potrzeby nauczania zdalnego 30 (z 34) nauczycieli otrzymało rządowe wsparcie w wysokości 500 zł.

Nauczycieli wykonujących pracę w sposób zdalny lub delegowanych do wykonywania zadań poza szkołą²⁰ nie wyposażono w telefony służbowe i nie partycypowano w kosztach abonamentu telefonicznego, czy refundacji kosztów dojazdu nauczyciela do domu ucznia w przypadku nauczania indywidualnego.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że nie planowano wydatków na zakup telefonów komórkowych dla nauczycieli. Nauczyciele dojeżdżający do domu ucznia na nauczanie indywidualne nie zwracali się z prośbą o refundację kosztów dojazdu.

(akta kontroli tom II str. 520,718)

1.10. Zdaniem Dyrektora Zespołu nauka zdalna, jaką prowadzono w Szkole Podstawowej w okresie od 25 marca 2020 r. do zakończenia roku szkolnego oraz od 26 października 2020 r. – nie wpłynęła na realizację zadań przez nauczycieli.

(akta kontroli tom II str. 538)

1.11. W okresie objętym kontrolą dyrektor zapewnił przeprowadzenie, co najmniej raz w roku, kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, stosownie do wymogów § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²¹. Kopie protokołów

²⁰ Np. przez: wycieczki szkolne, wyjazdy na konkursy czy szkolenia poza szkołą, konieczność kontaktu nauczyciela z rodzicami po godzinach zajęć dydaktycznych, nauczanie indywidualne realizowane w domu ucznia, zdalne nauczanie.

²¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1604. Dalej: rozporządzenie MEN w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

z kontroli nie były przekazywane organowi prowadzącemu, wbrew § 3 ust. 2 tego rozporządzenia.

(akta kontroli tom I str. 297-308)

W dniach 30 sierpnia 2018 r., 28 sierpnia 2019 r. i 15 maja 2020 r. oraz 26 sierpnia 2020 r. dokonano oceny stanu technicznego obiektów należących do Zespołu pod kątem przestrzegania obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z tych obiektów. Niektóre stwierdzone odstępstwa od stanu pożądanego, miały charakter powtarzających się i dotyczyły w szczególności: ubytków w elewacji, braku skoczni w dal, rzutni do pchnięcia kulą, wyblakłych linii bieżni, uszkodzonych szyb w kotłowni, braku regulaminu korzystania z obiektów sportowych na boisku zewnętrznym.

(akta kontroli tom I str. 297-308)

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że oznakowania pasów bieżni są pomalowane farbą, która wyciera się pod wpływem użytkowania. Rokrocznie zostają odnawiane. Zostaną ponownie odnowione kiedy warunki pogodowe pozwolą. Ubytki w elewacji są naprawiane systematycznie po zakończonym sezonie zimowym i również w tym roku taka naprawa będzie wykonana.

(akta kontroli tom II str. 713)

1.12. W okresie objętym kontrolą w Zespole przeprowadzono 20 kontroli zewnętrznych, z czego pięć przeprowadzonych przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim dotyczyło infrastruktury i bezpieczeństwa osób przebywających w obiektach Zespołu w trakcie, których nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I str. 309-353)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor nie przekazała do organu prowadzącego kopii pięciu protokołów kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły przeprowadzonych w latach 2018-2020, do czego była zobowiązana na podstawie § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że kopie protokołów kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły wykonanych zostały przekazane organowi prowadzącemu w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli tom II str. 714)

2. Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały: podstaw programowych obowiązujących dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego, programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania, czasopism metodycznych związanych z nauczaniem przedmiotami i prowadzonymi zajęciami, tj. zasobów przewidzianych w § 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia MEN z dnia 17 grudnia 2010 r.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że w bibliotece szkolnej nie gromadzono podstaw programowych i programów nauczania z uwagi na niewielką powierzchnię pomieszczeń biblioteki oraz fakt, iż dokumenty te były zamieszczone w „chmurze” na dysku Google i na platformie MS Teams. Dokumenty te są również dostępne na stronach wydawnictw podręczników, z których korzystają nauczyciele i uczniowie. Forma elektroniczna jest o wiele wygodniejsza i praktyczniejsza w pracy nauczyciela. W przypadku, gdy nauczyciele potrzebują wersji papierowej programów nauczania, podstaw programowych zawsze istnieje możliwość wydrukowania w bibliotece szkolnej (lub innym dogodnym miejscu w szkole).

(akta kontroli tom II str. 399-411, 713)

3. Do czasu kontroli NIK, w wewnętrznych klatkach schodowych poręcze nie zostały zabezpieczone przed ewentualnym zsuwaniem się po nich oraz nie zabezpieczono schodów przed poślizgiem, do czego obligował przepis § 16 ust. 1 rozporządzenia MEN w sprawie bezpieczeństwa i higieny. W trakcie kontroli NIK nieprawidłowości usunięto.

Dyrektor szkoły wyjaśniła, w trakcie kontroli zamontowano na schodach taśmy antypoślizgowe oraz zabezpieczono poręcze przed ewentualnym zsuwaniem się po nich.

(akta kontroli tom II str. 399-411, 436, 712,713)

4. Wybudowane w 2017 r. ogrodzenie szkoły o wysokości 1,6 m wykonane z paneli ogrodzeniowych wraz z podmurówką o długości 168 m bieżących nie spełniało wymogów § 41 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²² tzn. było ostro zakończone, co mogło stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że w celu wyeliminowania problemu ostro zakończonego ogrodzenia zostały już podjęte odpowiednie działania i konsultacje. Problem zostanie rozwiązany, kiedy tylko pozwolą na to warunki atmosferyczne.

(akta kontroli tom II str. 399-411, 533, 534, 712)

OCENA CZĄSTKOWA

Liczba pracujących w Szkole nauczycieli była adekwatna do potrzeb. Zatrudnieni nauczyciele posiadali kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć edukacyjnych. W roku szkolnym 2019/2020 liczba godzin zaplanowana w arkuszu organizacyjnym szkoły, planie nauczania i tygodniowym rozkładzie zajęć była zgodna z ramowymi planami nauczania. Prawidłowo zorganizowano i wdrożono nauczanie zdalne. Zapewniono odpowiednią infrastrukturę, wyposażenie oraz materiały dydaktyczne do realizacji podstawy programowej. Jednak, z powodu nieadekwatnej liczby pracowni przedmiotowych do liczby oddziałów, nauczyciele nie zawsze mieli możliwość korzystania z pracowni przedmiotowych. Pomieszczenia, w tym do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych spełniały normy bezpieczeństwa i higieny. Regularnie przeprowadzano kontrole bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły, jednak kopie protokołów kontroli nie były na bieżąco przekazywane organowi prowadzącemu. Dopiero w trakcie kontroli NIK zabezpieczono schody przed poślizgiem, a poręcze przed zsuwaniem się po nich. Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały podstaw programowych obowiązujących dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego, programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania oraz czasopism metodycznych.

2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizowaniu zajęć pozalekcyjnych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą w Szkole prowadzono zajęcia pozalekcyjne związane z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego (tzw. kółka zainteresowań) w wymiarze: 21 godzin tygodniowo w roku szkolnym 2018/2019²³, 28 godzin w roku szkolnym 2019/2020²⁴ i 20 godzin w roku szkolnym

²² Dz. U z 2019 r. poz. 1065, ze zm.

²³ Koło biologiczne – 2 godz., historyczne – 2 godz., polonistyczne – 3 godz., rozwijające zainteresowania uczniów kl. I-III - 2 godz., języka rosyjskiego w kl. IV-VI – 12 godzin.

²⁴ Koło przyrodnicze – 1 godz. tygodniowo, koło biologiczne – 2 godz., matematyczne – 1 godz., historyczne – 4 godz., polonistyczne – 2 godz., rozwijające zainteresowania uczniów kl. I-III - 8 godz., języka rosyjskiego w kl. IV-VI – 10 godzin.

2020/2021²⁵. Ponadto uczniowie uczęszczali na zajęcia rozwijające z wychowania fizycznego, rozwijające zainteresowania (dla klas I – III) oraz zajęcia z języka rosyjskiego (dla klas IV – VI).

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w każdym roku szkolnym okresu objętego kontrolą w Szkole zapewniono: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w wymiarze pięciu godzin tygodniowo, terapeutyczne w wymiarze dwóch godzin oraz logopedyczne w wymiarze 20 godzin tygodniowo. Łącznie w każdym roku okresu objętego kontrolą w Szkole realizowano 27 godzin zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W okresie objętym kontrolą w Szkole nie realizowano zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych z poszczególnych przedmiotów oraz zajęć socjoterapeutycznych i dydaktyczno-wyrównawczych.

(akta kontroli tom II str. 394)

Dyrektor wyjaśniła, że w Szkole nie realizowano zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych z poszczególnych przedmiotów ponieważ klasy nie są liczne (12-24 uczniów) i nauczyciele mają możliwość indywidualnego podejścia do ucznia. Uczniowie uzdolnieni otrzymywali wsparcie w trakcie lekcji w postaci dodatkowych zadań. Brak zajęć socjoterapeutycznych i dydaktyczno-wyrównawczych wynikał w latach szkolnych objętych kontrolą z braku uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, dla których przeznaczone są zajęcia socjoterapeutyczne. Natomiast uczniowie słabsi otrzymywali wsparcie od nauczycieli na lekcjach w postaci dodatkowych materiałów ćwiczeniowych i powtórnego wytłumaczenia materiału.

(akta kontroli tom II str. 539-540)

W roku szkolnym 2020/2021 orzeczenia wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną posiadało łącznie dziewięć uczniów – wszystkie o potrzebie kształcenia specjalnego.

W tym samym roku szkolnym opinie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną posiadało 24 uczniów Szkoły, w tym: w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 16 uczniów, w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych – dwoje uczniów, o specyficznych trudnościach w uczeniu – czterech uczniów, w sprawie wspomaganie rozwoju - jeden uczeń i odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – jedno dziecko.

Z analizy dokumentacji dotyczącej 10 uczniów, w tym dziewięciu posiadających orzeczenia oraz jednego posiadającego opinię wynika, że uczniom zapewniono zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie adekwatnym do zaleceń zawartych w orzeczeniach i opinii, tj. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne oraz terapeutyczne.

(akta kontroli tom II str. 541-551, 554-616)

Według wyjaśnienia Dyrektor Zespołu, *potrzeby uczniów najczęściej rozpoznają nauczyciele etapu edukacyjnego. Zajęcia takie są przyznawane nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje. W zależności od potrzeb dyrektor wnioskując do organu prowadzącego o dodatkowe godziny. Wszyscy uczniowie mają takie formy wsparcia, jakie są w zaleceniach wydanych przez poradnię (2 godziny rewalidacji, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia terapeutyczne, zajęcia z logopedii). Uczniowie posiadający opinie otrzymują pomoc psychologiczno-pedagogiczną dostosowaną do zaleceń poradni i do możliwości ucznia i szkoły. Nauczyciele uwzględniają zalecenia poradni w bieżącej pracy z uczniami,*

²⁵ Koło przyrodnicze – 2 godz. tygodniowo, koło matematyczno-polonistyczne – 3 godz., artystyczne – 1 godz., matematyczne – 2 godz., języka angielskiego – 2 godz., koło historyczne – 3 godz., polonistyczne – 2 godz., zajęcia rozwijające z wychowania fizycznego – 2 godz., języka rosyjskiego dla kl. IV-VI – 3 godziny.

dostosowują prace do ich możliwości, indywidualizują nauczanie. W okresie 25 marca – 26 czerwca 2020 r. ćwiczenia ogólne z logopedii były zamieszczane na stronie szkoły w zakładce Zdalne Nauczanie oraz przesyłane indywidualnie na konta mailowe rodziców. Nauczyciel był w kontakcie telefonicznym z rodzicami uczniów. W maju 2020 r. kilku uczniów miało zajęcia w trybie stacjonarnym, w szkole (rodzice wyrazili chęć odbywania zajęć stacjonarnie. W roku szkolnym 2020/2021 w trakcie zdalnej nauki klas I – III, tj. od 9 listopada do 22 grudnia jeden uczeń klasy II miał zajęcia na terenie szkoły. Pozostałe zajęcia w tym okresie były prowadzone w Teamsach. Nauczyciel dopasowuje godziny zajęć do planu lekcji ucznia. Zajęcia z rewalidacji, terapeutyczne w okresie 25 marca – 26 czerwca 2020 r. polegały na przesyłaniu na maila rodziców materiałów do ćwiczeń, kontaktów telefonicznych. Do dwojga uczniów (jedna rodzina) przesyłano pocztą. Rodzina ta miała dostęp do Internetu, ale nie potrafili obsługiwać poczty elektronicznej. W maju 2020 r. kilkoro uczniów przychodziło do szkoły na zajęcia stacjonarne. W roku szkolnym 2020/2021 w trakcie zdalnej nauki klas I – III, tj. od 9 listopada do 22 grudnia jeden uczeń klasy II miał zajęcia na terenie szkoły. Pozostałe zajęcia są prowadzone w Teamsach.

(akta kontroli tom II str. 552)

W latach szkolnych 2018/2019-2020/2021 organ prowadzący przyznawał każdorazowo godziny zajęć pozalekcyjnych, o które wnioskowała Szkoła. Organ dokonywał zwiększenia liczby godzin zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej wprowadzanych aneksami do arkuszy organizacyjnych w związku ze zmianą liczby uczniów posiadających orzeczenia poradni.

(akta kontroli tom II str. 637-697)

Z przeprowadzonego badania 27 zajęć pozalekcyjnych (realizowanych w roku 2020/2021), w tym: pięciu korekcyjno-kompensacyjnych, dwóch terapii pedagogicznej oraz 20 logopedycznych wynika, że:

- dla wszystkich zajęć prowadzone były dzienniki w formie elektronicznej, w tym logopedycznych od 18.01.2021 r. (wcześniej w formie papierowej);
- liczba uczniów na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych nie przekraczała dwóch, a pozostałe prowadzone były indywidualnie z uczniem;
- rzeczywista liczba przeprowadzonych godzin zajęć tygodniowo wykazana w dziennikach zajęć była zgodna z harmonogramem zajęć;
- nauczyciele prowadzący zajęcia posiadali odpowiednie kwalifikacje;
- czas prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i terapii pedagogicznej przypadał na godziny popołudniowe tj. od godziny 12.50 do 14.25, zajęcia logopedyczne były prowadzone od godziny 7.10 do 8.45 w poniedziałek, wtorek i środę oraz od godziny 11.45 do 14.25 od poniedziałku do piątku.

(akta kontroli tom II str. 547-551, 553-616)

Z badania trzech wybranych zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w roku szkolnym 2019/2020 związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego ucznia (dwa koła polonistyczne i koło przyrodnicze) wynika, że:

- dla wszystkich prowadzone były dzienniki zajęć w formie papierowej;
- poszczególnymi zajęciami obejmowano uczniów jednej klasy (11-22 uczniów);
- rzeczywista liczba przeprowadzonych godzin zajęć tygodniowo wykazana w dziennikach papierowych była zgodnie z harmonogramem zajęć;
- nauczyciele prowadzący zajęcia posiadali odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia tych zajęć;
- zajęcia prowadzone były w godzinach zapewniających ich dostępność dla uczniów: porannych (8.00-8.45) lub popołudniowych (12.50-13.35).

(akta kontroli tom II str. 553, 617-636)

Stan zatrudnienia nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne był adekwatny do potrzeb Szkoły w tym zakresie.

(akta kontroli tom II str. 553, 702-709)

2.2. Według planów nadzoru Dyrektor zaplanowała przeprowadzenie obserwacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych 6 nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020 oraz 12 w roku szkolnym 2020/2021.

W związku z brakiem planu nadzoru na rok szkolny 2018/2019 kontrola nie ustaliła wymiaru planowanych obserwacji zajęć pozalekcyjnych.

Według protokołu z posiedzenia Rady Pedagogicznej z 27.08.2019 r. Dyrektor przedłożył radzie sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2018/2019. W punkcie protokołu omawiającym wyniki przeprowadzonego przez Dyrektora Szkoły nadzoru, nie było odniesień do obserwacji zajęć pozalekcyjnych.

W sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2019/2020 przedłożonym Radzie Pedagogicznej w dniu 20.08.2020 r. Dyrektor stwierdziła, w punkcie dotyczącym kontroli wewnętrznej, że nauczyciele poprawnie i na bieżąco prowadzili dzienniki zajęć pozalekcyjnych, respektowane są zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej zapisane w opiniach i orzeczeniach oraz że uczniowie są objęci pomocą logopedy i pedagoga szkolnego. W rekomendacjach z kontroli wewnętrznej odnotowano m.in. potrzebę zwrócenia uwagi na bezpieczeństwo dzieci podczas zajęć pozalekcyjnych. W punkcie dotyczącym wspomagania nauczycieli Dyrektor stwierdziła m.in., że ze względu na prowadzenie zajęć w formie zdalnej zrealizowano jedynie obserwację zajęć z dwóch przedmiotów.

Sprawozdanie nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2019/2020 Dyrektor przedłożyła Radzie Pedagogicznej na posiedzeniu w dniu 20.08.2020 r.

Dyrektor nie zrealizowała dwóch zaplanowanych na rok 2019/2020 obserwacji zajęć pozalekcyjnych, natomiast z zaplanowanych obserwacji zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez dwie nauczycielki dyrektor przeprowadziła obserwację zajęć logopedycznych w dniu 1.02.2021 r. Przeprowadzenie obserwacji zajęć logopedycznych w temacie *Ćwiczenia percepcji* zostało udokumentowane w dzienniku elektronicznym Szkoły. W wyniku obserwacji Dyrektor odnotowała dobrą współpracę nauczyciela z uczniem.

(akta kontroli tom II str. 455, 474, 477-484, 498- 501, 510)

Dyrektor wyjaśniła, że w roku szkolnym 2019/2020 nie było możliwości obserwacji zajęć specjalistycznych, ze względu na nauczanie zdalne od marca 2020 r., kłopoty techniczne i przyjętą formę realizacji tych zajęć. W roku szkolnym 2020/2021 zostały zaplanowane obserwacje zajęć rewalidacji i logopedii w II półroczu. Zrealizowano obserwację zajęć logopedycznych z uczniem klasy II szkoły podstawowej.

(akta kontroli tom II str. 552)

Dyrektor szkoły wyjaśniła, że w dokumentacji szkoły nie odnaleziono planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2018/2019 oraz sprawozdania z jego realizacji, które sporządzał były dyrektor nie będący już pracownikiem szkoły (zmiana dyrektora Szkoły w listopadzie 2018 r. oraz kolejna w sierpniu 2019 r.).

(akta kontroli tom II str. 539)

2.3. Zespół Szkół w Modliborzycach nie posiadał komórki prowadzącej sprawę finansowo-księgową. Obsługę finansową, rachunkową, prawną i administracyjno-organizacyjną Szkole zapewniała jednostka gminy - Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Modliborzycach²⁶ (dalej: GZOSiP).

²⁶ Uchwała nr XVII/113/96 Rady Gminy Modliborzyce z dnia 16.02.1996 r. w sprawie utworzenia GZOSiP. Statut GZOSiP przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Modliborzycach nr XXVII/155/2016 z dnia 25.10.2016 r.

Sposób naliczania wynagrodzeń w okresie objętym kontrolą uregulowano w regulaminach wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez gminę Modliborzycze przyjętych trzema uchwałami Rady Gminy Modliborzycze i Rady Miejskiej w Modliborzycach²⁷.

(akta kontroli tom II str. 415-431)

Według informacji GZOSiP na wynagrodzenia dla nauczycieli w Szkole z § 4010 wydatkowano:

- w 2018 r. kwotę 1 116,2 tys. zł (w tym godziny ponadwymiarowe 46,5 tys. zł), w tym: w dziale 80101 - 822,1 tys. zł, 80150 – 182,1 tys. zł, w dziale 85401 – 112 tys. zł²⁸;
- w 2019 r. kwotę 1 466 tys. zł (w tym godziny ponadwymiarowe 43,6 tys. zł), w tym: w dziale 80101 – 1 172 tys. zł, 80150 – 224 tys. zł, w dziale 85401 – 70 tys. zł;
- w 2020 r. kwotę 2 041 tys. zł (w tym godziny ponadwymiarowe 41,9 tys. zł), w tym: w dziale 80101 – 1 557 tys. zł, 80150 – 403 tys. zł, w dziale 85401 – 81 tys. zł.

Wzrost wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych latach objętych kontrolą wynikał z podwyżek płac dla nauczycieli. Ponadto wzrost wydatków Szkoły z powyższego tytułu od września 2019 r. spowodowany był przejściem nauczycieli z wygaszanego gimnazjum do szkoły podstawowej.

(akta kontroli tom I str. 217-219)

Wynagrodzenia 22 nauczycieli szkoły podstawowej w porównaniu do planowanych zostały zmniejszone z powodu ich udziału w strajku w dniach 8-9 kwietnia 2019 r. o kwotę 8 908,14 zł.

GZOSiP naliczył wynagrodzenia nauczycieli biorących udział w strajku na podstawie przekazanej przez Dyrektora Zespołu Szkół w Modliborzycach listy nauczycieli i pracowników Zespołu Szkół uczestniczących w strajku nauczycielskim w dniach 8-9 kwietnia 2019 r.

Wynagrodzenia nauczycieli z powodu zawieszenia zajęć od 12 marca do 24 marca 2020 r. zostały pomniejszone o kwotę 2 051,60 zł z tytułu wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i dotyczyły 10 nauczycieli szkoły podstawowej.

W okresie prowadzenia nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość tj. w okresie od 25 marca 2020 r. do 28 czerwca 2020 r. oraz od 26 października 2020 r. do 22 grudnia 2020 r. wynagrodzenia nauczycieli nie zmniejszyły się.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego w latach 2018-2020 na terenie gminy kształtowało się następująco :

- w 2018 r. nauczyciela stażysty – 2 291,01 zł, kontraktowego – 3 102,76 zł, mianowanego 4 177,16 zł i dyplomowanego – 5 249,88 zł;
- w 2019 r. odpowiednio: 3 234,22 zł, 3 070,94 zł, 4 488,14 zł. i 5 491,57 zł;
- w 2020 r. - 3 260,26 zł, 3 721,93. zł, 5 085,17 zł i 5 749,51 zł.

(akta kontroli tom II str. 412-414, 431)

Jak wynika z informacji od dyrektora GZOSiP spadek kwoty średniego wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych na terenie gminy w 2019 r. spowodowany był: spadkiem wysokości dodatku motywacyjnego z 6,8% w 2018 r. do 5,2%, brakiem dodatku za warunki pracy (nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela mianowanego) oraz spadkiem o 80% wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe

²⁷ Uchwała nr XX/132/2012 z 21.08.2012 r.; uchwała nr XLIV/244/2018 z 27.03.2018 r.; uchwała nr XVI/80/2020 z 31.03.2020 r.

²⁸ Dział 80101 – szkoły podstawowe; dział 80150 – realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy; dział 85401 – edukacyjna opieka wychowawcza (światlica).

i godziny doraźnych zastępstw. Spadek wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw wynikał ze zmniejszenia realizowanych godzin przez nauczycieli kontraktowych. W 2018 r. godziny ponadwymiarowe realizowało trzech nauczycieli kontraktowych, a w 2019 r. jeden nauczyciel kontraktowy. Ponadto w 2018 r. nauczyciele kontraktowi realizowali godziny doraźnych zastępstw, a w 2019 r. nie było godzin doraźnych zastępstw realizowanych przez nauczycieli kontraktowych.

(akta kontroli tom II str. 432-433, 715-716)

2.4. Zagadnienia związane z zapewnieniem warunków lokalowych i organizacyjnych odnoszących się bezpośrednio lub sprzyjających realizacji zajęć pozalekcyjnych nie były przedmiotem kontroli lub audytów, przeprowadzonych w Zespole w latach szkolnych 2018/2019-2020/2021. Ustalenia kontroli przeprowadzonych w zakresie stanu technicznego, infrastruktury Zespołu i jej bezpieczeństwa opisano w punktach 1.7-1.9 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Oferta zajęć pozalekcyjnych zapewniała uczniom warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień oraz możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Podejmowano skuteczne działania mające na celu zwiększenie godzin pozalekcyjnych. Nadzór pedagogiczny nad zajęciami pozalekcyjnymi prowadzono w sposób prawidłowy. Stan zatrudnienia nauczycieli był adekwatny do potrzeb szkoły w zakresie zajęć pozalekcyjnych. Zapewniono odpowiednie warunki lokalowe i organizacyjne.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu usunięcia ostro zakończonych elementów ogrodzenia.
2. Przekazywanie na bieżąco do organu prowadzącego kopii protokołów kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły.
3. Uzupelnienie zbiorów biblioteki szkolnej o podstawy programowe, programy nauczania objęte szkolnym zestawem programów nauczania i czasopisma metodyczne.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 19 lutego 2021 r.

Kontroler
Główny specjalista kontroli państwowej

Mirosław Bortacki

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Kontroler
Specjalista kontroli państwowej

Janusz Gosik

.....